

N:o 104.

Ank. till Riksd. kansli den 9 maj 1899, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtande till landtförsvaret af lägenheten Berrita Gurrislyckan inom Malmöhus län.

(I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden den 29 sistlidne mars har Kongl. Maj:t i en samma dag till Riksdagen aflåten proposition (n:o 90) föreslagit Riksdagen medgifva, att lägenheten Berrita Gurrislyckan inom Malmöhus län finge den 14 mars 1900, eller den dag dessförinnan, hvarom öfverenskommelse kunde träffas med arrendatorerna af lägenheten, upplåtas till landtförsvaret för att användas till utvidgning af Kronprinsens husarregementes exercisfält.

Af ofvanberörda statsrådsprotokoll inhemtas följande.

I ansökning den 25 oktober 1897 hade förgyllaren G. Wahlström och fabrikören C. H. Richter, hvilka egde lägenheten Rosenholm, handlanden J. L. Lundberg, som egde lägenheten Fridhem, och konsul T. Flensburg i egenskap af förmyndare för C. M. E. Flensburg, hvilken egde lägenheten Marietorp, anfört, att, sedan Kronprinsens husarregemente blifvit i sin helhet förlagdt till Malmö, dess exercisfält vid Limhamn vore otillräckligt, men att en utvidgning lätt kunde åstadkommas, derest Kongl. Maj:t och kronan, som redan egde den öster om exercisfältet belägna

lägenheten Berrita Gurrilyckan, från staden Malmö förvärfvade den staden tillhöriga, norr om Berrita Gurrilyckan och öster om exercisfältet belägna marken och till staden i stället för den mellan sistnämnda mark och Berrita Gurrilyckan belägna vägen till Limhamn afstode så mycket jord i södra delen af lyckan, som åtginge till anläggning af en annan väg från Malmö till Limhamn, i hvilket fall genom omförmälta lyckas och marks läggande till exercisfältet kunde erhållas ett sammanhängande fält med en yta af 407,500 kvadratmeter; och förbunde sig sökandena, som genom dessa åtgärder finge väg till sina lägenheter, att, derest denna deras framställning inom tre år vunne bifall, inom ett år, efter det så skett, låta på sin bekostnad anlägga den föreslagna nya vägen.

Chefen för regementet, i ärendet hörd, hade vitsordat behovet af att exercisfältet utvidgades, samt i öfrigt yttrat, att genom Berrita Gurrilyckans och den norr derom belägna markens läggande till exercisfältet, som nu utgjorde omkring 26 hektar, öfningsplatsen skulle vinna en tillökning af omkring 12 hektar, motsvarande ungefär ökningen från tre till fem sqvadroner, samt äfven erhålla en för öfningarne lämpligare form, hvarjemte regementschefen öfverlemnade en af tre utaf sökandena utgifven förbindelse att med 2,000 kronor bidra till gäldandet af kostnaderna för förvärfvandet åt regementet af omförmälta, staden tillhöriga mark. Regementschefen tillstyrkte således sökandenas framställning; likaså chefen för I arméfördelningen, som förmält sig anse en utvidgning af exercisfältet ytterst behöflig, sedan garnisonsstyrkan ökats från tre till fem sqvadroner och bevaringsöfningarne blifvit dit förlagda.

Sedan emellertid på framställning af regementsförvaltningen om upplåtelse till regementet af den staden tillhöriga marken drätselkammaren i Malmö förklarade, att staden önskade erhålla eganderätten till Berrita Gurrilyckan och att, förrän frågan härom vore afgjord, regementsförvaltningens framställning icke föranledde någon åtgärd, enär drätselkammaren ansåge ifrågavarande mark icke böra afhändas staden, derest staden erhöle eganderätten till Berrita Gurrilyckan, har regementschefen vidare anført, att för regementet vore hufvudsaken att förvärfva Berrita Gurrilyckan för sammanläggning med exercisfältet, medan erhållandet af den staden tillhöriga marken icke vore någon direkt nödvändighet, samt att vägflyttningen endast fölle inom det önskvärda området.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län hade blifvit hörd i ärendet och meddelat: att hospitalslägenheten Berrita Gurrilyckan, som omfattade 7 hektar, 75 ar, 48 kvadratmeter, genom kontrakt den 29

augusti 1890 upplåtits till handlanden A. Faxes sterbhusdelegare, hans numera affidna enka Cecilia Faxe, född Kockum, samt sönerna handlandena Cornelius Faxe och Lorens Faxe, till den 14 mars 1922 emot ett årligt arrende af 413 kronor 69 öre under vilkor, bland andra, att arrendatorerna skulle vara skyldiga att, der sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå lägenheten tillhörig mark mot åtnjutande af minskning i arrendeafgiften, motsvarande den förlust, dem tillskyndades; att Berrita Gurrilyckan blifvit för år 1897 bevilningstaxerad till 20,000 kronor och väl egnade sig att försäljas till villatomter; och att Kongl. Maj:ts befallningshafvande icke hade sig bekant, att Berrita Gurrilyckan skulle behöfva tagas i anspråk för något annat allmänt ändamål än det nu ifrågasatta. Slutligen hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att på anförda skäl framställningen beträffande anläggning af ifrågavarande väg måtte lemnas utan afseende, samt förklarar sig icke hafva något att erinra mot Berrita Gurrilyckans användande för Kronprinsens husarregementes räkning.

Domänstyrelsen, hvars yttrande jemväl inforrats, hade öfverlemnat skriftlig förbindelse från arrendatorerna att afstå Berrita Gurrilyckan mot ersättning för eventuelt växande gröda, hvarjemte domänstyrelsen för egen del anført, att Berrita Gurrilyckan, som helt och hållet bestode af åker och vore obebyggd samt tillhörde antalet af de mindre kronoegendomar, om hvilkas disposition vid inträffande arrendeledighet det jemlikt kongl. brefvet den 29 maj 1891 berodde på Kongl. Maj:t att efter omständigheterna i hvarje fall förordna, icke kunde för något skogsväsendets ändamål användas eller med annan kronoegendom sammanslås, hvadan domänstyrelsen icke hade något att erinra mot att lägenheten, derest sådant pröfvades erforderligt, till exercisplats för ofvannämnda regemente utlades.

Slutligen hade arméförvaltningen å intendentsdepartementet öfverlemnat en skrifvelse, deri arrendatorerne förmält, att de brukat Berrita Gurrilyckan i cirkulation med en annan, dem tillhörig egendom, och att lägenheten af dem drainerats och befunne sig i hög kultur, delvis besädd med klöfver och timotej, hvadan de uppskattade den förlust, dem skulle tillskyndas genom lägenhetens afträdande, till 600 kronor, mot hvilket belopp de vore villiga afstå lägenheten redan den 14 mars 1899. Arméförvaltningen hade, sedan regementsförvaltningen och fördelningsintendenturen ytterligare blifvit hörda, hemställt, att Berrita Gurrilyckan snarast möjligt öfverlemnades till Kronprinsens husarregemente för till-

ökning af dess exercisfält och att medel till ersättning åt arrendatorerne för arrenderättens afstående måtte med 600 kronor anvisas från fjerde hufvudtiteln allmänna besparingar.

För egen del har departementschefen anført, att, då enligt hvad drätselkammaren i Malmö meddelat, staden Malmö icke syntes villig att för utvidgningen af Kronprinsens hnsarregementes exercisfält afhända sig ofvan omförmälta, staden tillhöriga mark öster om exercisfältet samt regementschefen med anledning häraf framhållit, hurusom erhållandet af denna mark icke vore direkt nödvändigt för regementet, utan att hufvudsaken vore, att regementet komme i besittning af Berrita Gurrilyckan, syntes den af sökandena gjorda framställningen i hvad den afsåge nämnda mark och den ifrågasatta väganläggningen icke böra föranleda någon Kongl. Majt:s åtgärd. Deremot och enär såväl regementschefen som arméfördelningschefen vitsordat, att, sedan regementets samtliga sva droner förlagts till Malmö, regementets exercisfält, der äfven beväringens öfningar skulle försiggå, måste utvidgas, samt domänstyrelsen och Kongl. Majt:s Befallningshafvande i Malmöhus län meddelat, att Berrita Gurrilyckan icke för något annat statsändamål erfordrades, ansåge departementschefen framställning böra göras hos Riksdagen om Berrita Gurrilyckans upplåtande till regementet. Det belopp, hvarmed ersättning skulle utgå till arrendatorerne för mistning af arrenderätten till lägenheten, vore icke större, än att den kunde bestridas af besparingar under fjerde hufvudtiteln. Då arrendatorerne icke vore ovilliga att före nästkommande fardag afträda lägenheten till landtförsvaret, borde tiden för lägenhetens afträdande bestämmas till nästkommande fardag, eller den dag dessförinnan, hvarom öfverenskommelse kunde träffas med arrendatorerne.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemstälde departementschefen om den framställning till Riksdagen, som föreliggande proposition innefattar.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit, får alltså hemställa,

att Kongl. Majt:s ifrågavarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 maj 1899.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.